

Brussel, 20.9.2017
COM(2017) 542 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, DE EUROPESE CENTRALE BANK, HET EUROPEES ECONOMISCH EN
SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S**

**Verscherping van het geïntegreerd toezicht ter versterking van de kapitaalmarktenunie
en de financiële integratie in een veranderende omgeving**

1. Inleiding

Financiële integratie is een centraal onderdeel van de interne markt en de Economische en Monetaire Unie dat aanzienlijke economische voordelen voor de eurozone en de EU als geheel meebrengt. Na een terugslag als gevolg van de financiële crisis is de financiële integratie in de Europese Unie sinds 2011 weer toegenomen¹. De beleggers in de EU zijn meer activa in het buitenland gaan aanhouden. Binnen de EU zijn de portefeuillebeleggingen in schuldinstrumenten en aandelen in de periode 2006-2015 met 2 biljoen EUR gestegen. Op prijzen gebaseerde indicatoren van financiële integratie laten zien dat de totale convergentie in die periode bijna is verdubbeld². Tegen deze achtergrond is het, nu de economie van de EU zich verder herstelt, belangrijk om de nodige stappen te zetten om de financiële integratie in de EU te verdiepen.

Het belang van de kapitaalmarktenunie en een sterkere interne markt werd op 13 september 2017 door voorzitter Juncker benadrukt in zijn Staat van de Unie³. De Europese Raad⁴ en het Europees Parlement⁵ hebben ook regelmatig opgeroepen tot de voltooiing van de kapitaalmarktenunie.

De **interne markt** voor financiële diensten zorgt voor meer **banen, groei en investeringen** in alle lidstaten van de EU, door besparingen beter naar de meest productieve bestemmingen te kanaliseren. Indien de markten werkelijk geïntegreerd zijn, kunnen spaarders en beleggers een hoger rendement behalen, terwijl consumenten en bedrijven betere financieringsvoorwaarden kunnen verkrijgen dankzij een ruimer en concurrerender aanbod aan financiële instrumenten. Financiële integratie kan met name het succes van het **investeringsplan voor Europa** bij het dichten van de investeringskloof van de EU verder uitbouwen, en tegelijkertijd de overgang vergemakkelijken naar een koolstofarme economie waarin efficiënter met de hulpbronnen wordt omgegaan.

Verdere financiële integratie is ook essentieel voor de versterking van de **Economische en Monetaire Unie**. Diepe en liquide markten vergroten de weerstand tegen negatieve schokken en vergemakkelijken grensoverschrijdende particuliere risicodeling aanzienlijk, terwijl zij tegelijkertijd de behoefte aan publieke risicodeling terugdringen. In het verslag van de vijf voorzitters over de voltooiing van Europa's Economische en Monetaire Unie en de recentere discussienota van de Commissie over het verdiepen van de Economische en Monetaire Unie werd er dan ook op aangedrongen de financiële

¹ Zie het werkdocument van de diensten van de Commissie (2017), Economische analyse, bij de mededeling inzake de tussentijdse evaluatie van de kapitaalmarktenunie, hoofdstuk 1, blz. 11; Europese Commissie (2017), Evaluatie van de Europese financiële integratie en stabiliteit, mei, blz. 18; Europese Centrale Bank (2017), Financiële integratie in Europa, blz. 3 (FINTEC-indicatoren).

² Bron: Indicatoren van financiële integratie van de ECB.

³ https://ec.europa.eu/commission/state-union-2017_nl.

⁴ Conclusies van de bijeenkomst van de Europese Raad van 22-23 juni 2017.

⁵ Resolutie van het Europees Parlement van 9 juli 2015 over het opbouwen van een kapitaalmarktunie (2015/2634(RSP)), 9.7.2015.

unie – die zowel een bankenunie als een kapitaalmarktenunie omvat – uiterlijk in 2019 te voltooien om de integriteit van de euro te waarborgen en de werking van de eurozone en de EU als geheel te verbeteren. Al deze voordelen van integratie worden versterkt door de nieuwe mogelijkheden die de technologische ontwikkelingen in de financiële sector bieden (fintech). Fintech zal bij het vormgeven van de toekomst van de financiële sector van de EU een belangrijke rol spelen door de toegang tot financiële diensten te vergemakkelijken, de operationele efficiëntie te verbeteren en de keuze te vergroten. Tegelijkertijd komen door de technologische ontwikkeling kwesties in verband met cyberbeveiliging en betalingsbeveiliging aan de orde die adequaat moeten worden aangepakt.

Tegen deze achtergrond is het een prioriteit voor de Commissie-Juncker om **de bankenunie snel te voltooien en uiterlijk in 2019 alle resterende bouwstenen voor een kapitaalmarktenunie aan te dragen.**

Daartoe moet de EU als prioriteit haar toezichtkader versterken en integreren. Een sterk en steeds meer geïntegreerd financieel toezicht zal een belangrijke rol spelen bij de totstandbrenging van de voordelen en het aangaan van de uitdagingen in verband met de verdere integratie van de financiële markten van de EU, de ontwikkeling van financiële technologieën en de rol van de financiële sector bij de bevordering van duurzame economische ontwikkeling. In haar tussentijdse evaluatie van de kapitaalmarktenunie⁶ heeft de Commissie dan ook voorstellen voor een versterkt toezicht aangekondigd als eerste nieuwe prioriteit om de marktintegratie te versnellen. In de wetgevingsvoorstellen die deze mededeling vergezellen, worden de volgende stappen beschreven die de EU nu moet zetten om haar toezichtkader snel te versterken.

2. Meer geïntegreerd toezicht ter bevordering van de kapitaalmarktenunie en de financiële integratie

Vooruitgang op het gebied van financiële integratie vergt om twee hoofdredenen een meer geïntegreerd **EU-toezichtkader**.

- In de eerste plaats is het gemakkelijker om grensoverschrijdende financiële activiteiten uit te oefenen indien die activiteiten consequent in alle lidstaten worden gereguleerd en onder toezicht staan. Aanbieders van financiële producten zijn gebaat bij gelijke spelregels in de gehele interne markt en aanbieders van diensten kunnen hun productaanbod uitbreiden en zo profiteren van schaalvoordelen. Gebruikers van financiële producten en diensten – zowel consumenten als bedrijven – kunnen profiteren van een ruimere keuze zonder dat zij zich zorgen hoeven te maken over consumentenbescherming of marktintegriteit.

⁶ Mededeling van de Commissie over de tussentijdse evaluatie van het actieplan kapitaalmarktenunie, COM(2017) 292 final.

- In de tweede plaats zorgt financiële integratie – naast alle voordelen – ook voor een uitbreiding van de besmettingskanalen tussen lidstaten in geval van negatieve schokken, zoals tijdens de financiële crisis te zien was. Ontoereikend toezicht in de ene lidstaat kan dus ook een risicobron vormen voor financiële marktdeelnemers en consumenten in de andere lidstaten. Voorts bestaat het risico dat marktdeelnemers dergelijke verschillen in toezicht actief uitbuiten om hun winst op korte termijn te vergroten⁷.

Door de invoering van het Europees Systeem voor financieel toezicht in 2010-11 is het toezichtkader van de EU aanzienlijk versterkt als reactie op de financiële crisis. Het Europees Systeem voor financieel toezicht omvat zowel door de drie Europese toezichthoudende autoriteiten gecoördineerd microprudentieel toezicht als door het Europees Comité voor systeemrisico's gecoördineerd macroprudentieel toezicht. In november 2014 is het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme operationeel geworden, dat verantwoordelijk is voor het toezicht op grote systeemrelevante banken in landen die aan de bankenunie deelnemen. De afwikkeling van banken in de bankenunie is toevertrouwd aan een nieuw Europees orgaan, de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad. Gedurende de 10 jaar sinds het uitbreken van de zwaarste naoorlogse financiële crisis is aanzienlijke vooruitgang geboekt. Het EU-toezichtkader is echter nog niet volmaakt; verdere versterking ervan is nodig met het oog op nieuwe uitdagingen in verband met het voortdurende proces van financiële integratie, zowel binnen de EU als op mondiaal niveau. Met name de beslissing van het Verenigd Koninkrijk om de EU te verlaten vergroot de behoefte aan meer geïntegreerd toezicht binnen de EU-27 en een herbeoordeling van de betrekkingen met derde landen op het gebied van toezicht om een goed beheer van alle risico's voor de financiële sector te waarborgen.

De **banksector** beschikt reeds over consistent toezicht via het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme binnen de bankenunie, waaraan 19 lidstaten deelnemen. De geografische reikwijdte van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme zal toenemen wanneer meer lidstaten tot de bankenunie toetreden. Het is echter van belang dat het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme binnen een samenhangend toezichtkader voor de EU als geheel functioneert. Zo wordt gezorgd voor gelijke spelregels voor lidstaten die aan de bankenunie deelnemen en niet-deelnemende lidstaten en wordt de toekomstige toetreding van niet-deelnemende lidstaten tot de bankenunie vergemakkelijkt. Daartoe moet de rol van de Europese Bankautoriteit bij het bevorderen van de convergentie van het toezicht in de banksector van de EU worden versterkt.

Met enkele uitzonderingen vindt het toezicht op de **kapitaalmarkten in de EU** op nationaal niveau plaats. Het verslag van de vijf voorzitters noemde een gemeenschappelijke Europese toezichthouder op de kapitaalmarkten als doelstelling op langere termijn en in de discussienota over het verdiepen van de Economische en

⁷ Het risico van zogenaamde "regelgevingsarbitrage" is momenteel een bijzonder punt van zorg, gezien de beslissing van het Verenigd Koninkrijk om de EU te verlaten, waardoor de financiële sector zijn aanwezigheid in de EU herstructureert en bepaalde activiteiten verplaatst.

Monetaire Unie werd aangekondigd dat de eerste stappen op weg naar deze doelstelling moesten worden gezet in het kader van deze herziening van het Europees Systeem voor financieel toezicht. Aangezien de kapitaalmarktenunie zal leiden tot verdere financiële integratie, is het van cruciaal belang de bevoegdheid van de Europese toezichthoudende autoriteiten uit te breiden om een consistent toezicht en uniforme handhaving van de gemeenschappelijke regels te waarborgen. Dit zal bijdragen tot goed functionerende kapitaalmarkten door hindernissen voor grensoverschrijdende beleggingen weg te nemen, het ondernemingsklimaat te vereenvoudigen en de compliancekosten te verlagen die uit divergerende implementatie voortvloeien voor bedrijven die op grensoverschrijdende basis werken. Vanuit het oogpunt van de belegger dragen consistent toezicht en uniforme handhaving van de regels bij tot een betere bescherming van beleggers en een groter vertrouwen in de kapitaalmarkten.

Voorts zou direct toezicht door de Europese Autoriteit voor effecten en markten een aanzienlijke bijdrage aan de waarborging van consistent toezicht kunnen leveren en een eerste concrete stap zijn naar een gemeenschappelijke Europese toezichthouder op de kapitaalmarkten. In deze context heeft het Europees Parlement ook benadrukt dat de rechts- en toezichtkaders een belangrijke rol spelen bij het voorkomen van het nemen van buitensporige risico's en van instabiliteit op de financiële markten, en beklemtoond dat een sterke kapitaalmarktenunie vergezeld moet gaan van streng toezicht op EU-niveau en op nationaal niveau⁸.

De **verzekerings- en pensioenmarkten** in de EU stellen de burgers in staat om risico's te beperken, hun pensioen te plannen en te sparen voor hun oude dag, maar zij kunnen ook grensoverschrijdende beleggingen in een kapitaalmarktenunie stimuleren. Hoewel het passend lijkt het toezicht in het kader van het onlangs ingevoerde Solvency II- raamwerk in dit stadium op nationaal niveau te laten, moet worden gezorgd voor meer en intensievere convergentie van de toezichtpraktijken onder auspiciën van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen, zodat eventuele punten van zorg en praktische problemen als gevolg van divergerende toepassing van de regels door nationale toezichthouders kunnen worden aangepakt.

Aangezien de EU streeft naar verdere integratie van de financiële markten, zal het **macroprudentieel toezicht**, d.w.z. het monitoren van risico's voor de stabiliteit van het financiële systeem als geheel, nog belangrijker worden. Het Europees Comité voor systeemrisico's moet, gezien zijn grote aantal leden, waaronder nationale centrale banken, toezichthouders en Europese instellingen, in de toekomst een nog belangrijkere rol spelen, ondersteund door een verbeterde governancestructuur om te zorgen voor snellere procedures.

⁸ Resolutie van het Europees Parlement van 9 juli 2015 over het opbouwen van een kapitaalmarktunie ([2015/2634\(RSP\)](#)), 9.7.2015

Het is belangrijk dat **stappen in de richting van een versterkt toezichtkader moeten gelden voor de financiële markten in alle lidstaten**, zodat alle lidstaten kunnen profiteren van meer geïntegreerde financiële markten met gelijke spelregels in de gehele EU.

Tegen deze achtergrond stelt de Commissie vandaag **wetgevende maatregelen ter versterking van de Europese toezichthoudende autoriteiten en het Europees Comité voor systeemrisico's voor**. De voorstellen bouwen voort op de ervaringen van meer dan zes jaar en op de bijdragen van het Europees Parlement, de lidstaten, de Raad, een openbare raadpleging die meer dan 200 antwoorden opleverde en een intensieve dialoog met alle betrokken partijen.

3. Belangrijkste onderdelen van een versterkt toezichtkader

Intensievere convergentie van het toezicht

Grotere coördinerende bevoegdheden zullen zorgen voor convergentie in de wijze waarop nationale autoriteiten toezicht houden op de financiële sector en de weg effenen voor verdere stappen in de richting van een gemeenschappelijke toezichthouder, met name met betrekking tot de kapitaalmarkten. De Europese toezichthoudende autoriteiten hebben al een bijdrage geleverd aan een **convergentier en doeltreffender financieel toezicht met zichtbare resultaten**, bijvoorbeeld door middel van richtsnoeren voor nationale toezichthouders, bemiddeling bij uiteenlopende standpunten van nationale toezichthouders of collegiale toetsing van nationale autoriteiten. Op dit gebied zijn echter verbeteringen nodig om de bevoegdheid van de Europese toezichthoudende autoriteiten uit te breiden teneinde een consistent toezicht en uniforme handhaving van de gemeenschappelijke regels te waarborgen. De voorstellen van vandaag versterken de rol van de Europese toezichthoudende autoriteiten met betrekking tot de coördinatie van de activiteiten van de nationale autoriteiten als volgt:

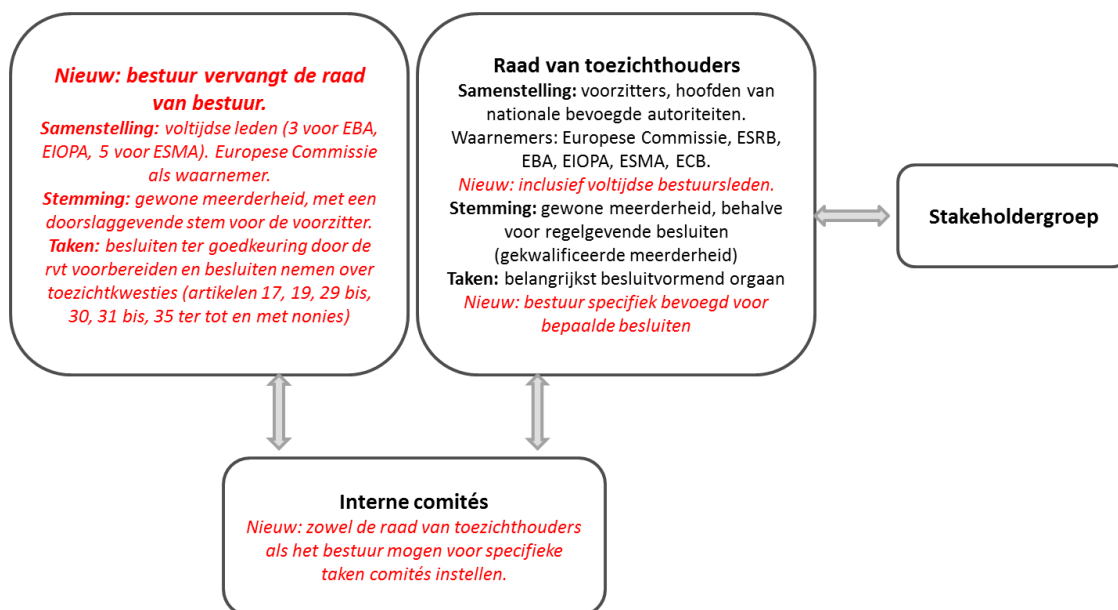
- De **bestaande bevoegdheden van de Europese toezichthoudende autoriteiten om te zorgen voor convergentie van het toezicht zullen worden uitgebreid**, bijvoorbeeld door middel van onafhankelijke evaluaties van de activiteiten van nationale autoriteiten, een nieuwe rol bij de vaststelling van prioriteiten voor de hele EU op het gebied van toezicht en vroegtijdige interventie in geval van mogelijke toezichtarbitrage.
- De **Europese autoriteit voor effecten en markten zal transactiegegevens rechtstreeks van marktdeelnemers ontvangen**, teneinde significante marktexpertise op te bouwen, haar toezichtsbevoegdheden beter te gebruiken en te zorgen voor gelijke spelregels in de hele EU. Bovendien zal de Europese autoriteit voor effecten en markten een grotere coördinerende rol spelen, zodat zij een centrale onderzoekshub kan worden voor gevallen van marktmisbruik met een grensoverschrijdend element.

- **De Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen zal een grotere rol vervullen bij de coördinatie van de goedkeuring van interne risicometingsmodellen van verzekeraars en herverzekeraars** om het risico van divergerende toezichtnormen en -resultaten te vermijden.
- Naast deze maatregelen stelt de Commissie voor dat de **procedures van de Europese toezichthoudende autoriteiten voor het opstellen van richtsnoeren en aanbevelingen worden verbeterd om rekening te houden met het belang van deze instrumenten.** Hierop wordt door vele belanghebbenden al lang aangedrongen. De Europese toezichthoudende autoriteiten zullen derhalve een kosten-batenanalyse moeten uitvoeren en de relevante stakeholdergroepen zullen het recht hebben om de Commissie te vragen actie te ondernemen indien zij van mening zijn dat de instrumenten de bevoegdheden van Europese toezichthoudende autoriteiten krachtens het EU-recht te buiten gaan.

Een solide basis voor de governance en financiering van de Europese toezichthoudende autoriteiten

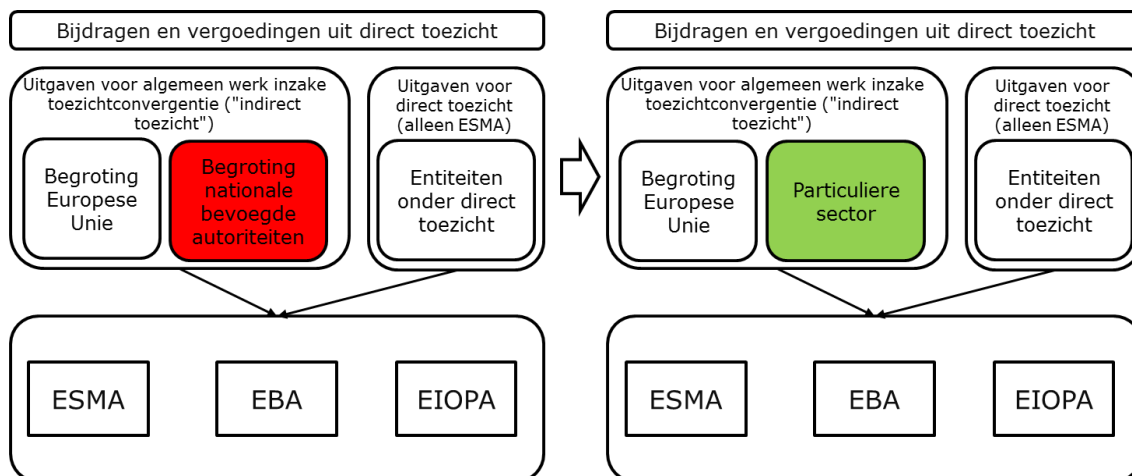
Om de Europese toezichthoudende autoriteiten in staat te stellen hun taken uit te oefenen en te zorgen voor toezichtconvergentie binnen de EU, moeten zij worden voorzien van een solide governancestructuur. Enerzijds is het wenselijk dat de nationale autoriteiten hun belangrijke rol behouden; zij blijven de algemene koers uitzetten en beslissen over regelgevingskwesties. Anderzijds moeten de Europese toezichthoudende autoriteiten ook een onafhankelijk bestuur hebben met voltijdse leden dat ervoor zal zorgen dat doeltreffende, onpartijdige en EU-gerichte beslissingen worden genomen met betrekking tot de coördinatie van toezichtpraktijken.

Voorgestelde nieuwe governance

De voorstellen van vandaag zorgen er bovendien voor dat het Parlement en de Raad de Europese toezichthoudende autoriteiten van de nodige begrotingsmiddelen kunnen voorzien in het licht van hun nieuwe taken en verantwoordelijkheden. Hoewel uit de ervaringen van de lidstaten blijkt dat het voor de goede werking van toezichthoudende autoriteiten nuttig kan zijn als zij deels met overheidsgeld worden gefinancierd en dat hiermee dus moet worden doorgegaan, is het toch wenselijk te zorgen voor meer gediversifieerde financieringsbronnen voor de Europese toezichthoudende autoriteiten. De sector- en marktdeelnemers die het meest rechtstreeks profiteren van de convergentie op toezichtgebied die door de Europese toezichthoudende autoriteiten wordt bevorderd, moeten een veel grotere rol spelen bij de financiering ervan. De bijdragen moeten billijk zijn en in verhouding staan tot het voordeel dat de betrokken sector- en marktdeelnemers genieten als gevolg van het werk van de Europese toezichthoudende autoriteiten.

Veranderingen in de financiering van de Europese toezichthoudende autoriteiten

Naar een gemeenschappelijke Europese toezichthouder op de kapitaalmarkten

Direct toezicht op EU-niveau is in veel gevallen de meest doeltreffende manier om toezichtconvergentie te bewerkstelligen, zodat hindernissen voor grensoverschrijdende activiteiten worden weggenomen en dus de kans op regelgevingsarbitrage wordt verkleind. Momenteel houdt de Europese Autoriteit voor effecten en markten slechts direct toezicht op een zeer beperkt aantal marktdeelnemers en activiteiten, namelijk kredietbeoordelaars en transactieregisters. De Commissie heeft onlangs al een meer geïntegreerd Europees toezichtsmechanisme voor centrale tegenpartijen voorgesteld,⁹ alsmede een belangrijke rol voor de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen bij de toelating van het onlangs voorgestelde pan-Europees persoonlijk pensioenproduct.¹⁰ Uitbreiding van het directe toezicht tot andere gebieden kan dus een aanzienlijke bijdrage leveren aan de kapitaalmarktenunie. Tegelijkertijd moet rekening worden gehouden met het subsidiariteitsbeginsel en het feit dat de nationale autoriteiten een rol blijven spelen op bijvoorbeeld het gebied van consumentenbescherming.

Op basis hiervan **stelt de Commissie voor om het directe toezicht uit te breiden tot bepaalde sectoren van de kapitaalmarkten**. Deze sectoren zijn geselecteerd op basis van de mate waarin direct toezicht grensoverschrijdende hindernissen kan wegnemen en verdere marktintegratie kan bevorderen, de efficiëntiewinst die kan worden behaald

⁹ Voorstel voor een verordening tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1095/2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten) en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 wat betreft de procedures en betrokken autoriteiten voor de vergunningverlening aan CTP's en de vereisten voor de erkenning van CTP's uit derde landen, COM(2017)0331 final.

¹⁰ Voorstel voor een verordening inzake een pan-Europees persoonlijk pensioenproduct (PEPP), COM(2017) 343 final.

door op EU-niveau gespecialiseerde expertise op te bouwen en/of de technische haalbaarheid van direct toezicht (waarbij bijvoorbeeld rekening wordt gehouden met de mate waarin in de sectoren rechtstreeks toepasselijke wetgeving geldt, d.w.z. verordeningen in plaats van richtlijnen) De voorgestelde nieuwe gebieden voor direct toezicht door de Europese Autoriteit voor effecten en markten zijn in de onderstaande tabel cursief weergegeven:

Gebied	Wetgeving	Europese Autoriteit voor effecten en markten - bevoegdheden voor direct toezicht op EU-entiteiten	Europese Autoriteit voor effecten en markten - bevoegdheden voor entiteiten van derde landen
<i>Toegang tot de kapitaalmarkt</i>	<i>Prospectussen</i>	<i>Goedkeuring van bepaalde categorieën prospectussen door EU-emittenten</i>	<i>Goedkeuring van alle prospectussen die overeenkomstig EU-regels door emittenten uit derde landen worden opgesteld</i>
<i>Actoren op de kapitaalmarkt</i>	<i>Geharmoniseerde collectieve beleggingsfondsen (EuVECA, EuSEF en ELTIF)</i>	<i>Toelating van en toezicht op fondsen die op EU-niveau worden gereguleerd</i>	<i>n.v.t.</i>
Infrastructuur van de kapitaalmarkt	Centrale tegenpartijen (CTP's)	Toezichtsbevoegdheden met betrekking tot CTP's (voorstel van de Commissie van juni 2017)	Bevoegdheden inzake erkenning van en toezicht op CTP's uit derde landen (bestaat al; wordt versterkt in het voorstel van de Commissie van juni)
Kapitaalmarkt - gegevens en informatieverstrekking	Ratingbureaus	Registratie van en toezicht op ratingbureaus (bestaat al)	Erkenning van in derde landen gevestigde ratingbureaus (bestaat al)
	Transactieregisters	Registratie van en toezicht op transactieregisters (bestaat al)	Erkenning van in derde landen gevestigde transactieregisters (bestaat al)
	<i>Aanbieders van datarapporteringsdiensten</i>	<i>Registratie van en toezicht op aanbieders van datarapporteringsdiensten</i>	<i>n.v.t.</i>
	<i>Benchmarks</i>	<i>Toezicht op cruciale benchmarks</i>	<i>Erkenning van en toezicht op benchmarks uit derde landen</i>

Deze voorstellen zullen verder worden aangevuld door de aanstaande wetgevingsvoorstellen van de Commissie tot herziening van de prudentiële behandeling van beleggingsondernemingen. In het kader van deze herziening wil de Commissie voorstellen de regelgevende en toezichthoudende behandeling van bepaalde grote

beleggingsondernemingen af te stemmen op die voor grote kredietinstellingen. Dit zal er onder andere voor zorgen dat dergelijke ondernemingen die zijn gevestigd in de lidstaten die aan de bankenunie deelnemen, kunnen worden onderworpen aan toezicht door de Europese Centrale Bank in haar hoedanigheid van toezichthouder, via het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme.

Macroprudentieel toezicht efficiënter maken

De Commissie stelt gerichte wijzigingen voor om de efficiëntie van het Europees Comité voor systeemrisico's te verbeteren en zo de macroprudentiële coördinatie te versterken en het Comité in staat te stellen zijn taken beter te vervullen. De Commissie stelt met name voor de bestaande regeling te bevestigen dat het Europees Comité voor systeemrisico's wordt voorgezeten door de president van de Europese Centrale Bank en tegelijkertijd de positie van het hoofd van het secretariaat te versterken. Tot slot wijzigt het voorstel de organisatie van het Europees Comité voor systeemrisico's om recente veranderingen in de institutionele omgeving van de EU te weerspiegelen, met name met betrekking tot de totstandbrenging van de bankenunie.

4. Overwegingen inzake duurzame financiering in het financieel toezicht integreren

De EU moet haar wereldwijde leiderschap blijven verstevigen bij het inzetten van het financiewezen voor de verwezenlijking van de doelstellingen van Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties, de Overeenkomst van Parijs en het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering. Gezien de omvang van de investeringen die nodig zijn **om de economie van de EU in de komende decennia te brengen tot koolstofarme, hulpbronnefficiënte en risicobestendige investeringen en duurzamere groei**, is het noodzakelijk om particulier kapitaal te mobiliseren en te kanaliseren in de richting van duurzamere investeringen. Dit vergt een grondige herziening van het huidige financiële kader en een andere risico-rendement-aanpak van kapitaalmarkten en investeerders.

De Commissie zal begin 2018 een ambitieus actieplan inzake duurzame financiering met regelgevende maatregelen presenteren.

De door de Commissie ingestelde deskundigengroep op hoog niveau inzake duurzame financiering heeft er in zijn tussentijdse verslag op gewezen dat milieu-, sociale en governancerisico's – bijvoorbeeld ongekende en toenemende klimaatgerelateerde risico's – nog niet goed geïntegreerd zijn in de processen voor financiëlerisicobeoordeling en dat de huidige herziening van de Europese toezichthoudende autoriteiten een uitstekende gelegenheid is om hun rol bij de beoordeling van milieu-, sociale en governancerisico's te verduidelijken en te versterken teneinde de stabiliteit van de Europese financiële sector op lange termijn en de voordelen voor een duurzame economie in het algemeen te bewerkstelligen. De Europese toezichthoudende autoriteiten kunnen immers een belangrijke rol spelen bij de

totstandbrenging van een toezicht- en regelgevingskader dat het mobiliseren en kanaliseren van particulier kapitaal naar duurzame investeringen ondersteunt en tegelijkertijd voor financiële stabiliteit zorgt.

Als eerste stap in de richting van een uitgebreidere strategie verplichten de bij deze mededeling gevoegde voorstellen de Europese toezichthoudende autoriteiten er specifiek toe om rekening te houden met de milieu-, sociale en governancefactoren die zich in het kader van hun mandaat voordoen. Dit zal deze autoriteiten bijvoorbeeld in staat stellen te monitoren hoe financiële instellingen milieu-, sociale en governance-risico's opsporen, rapporteren en aanpakken, en zo de financiële levensvatbaarheid en stabiliteit bevorderen. De Europese toezichthoudende autoriteiten kunnen ook advies geven over hoe duurzaamheidsoverwegingen in de relevante financiële wetgeving van de EU kunnen worden opgenomen, en zij kunnen een samenhangende tenuitvoerlegging van dergelijke regels na de goedkeuring ervan bevorderen.

5. Het toezichtkader aanpassen om rekening te houden met de mogelijkheden van fintech

Fintech zal bij het vormgeven van de toekomst van de financiële sector van de EU een belangrijke rol spelen door de toegang tot financiële diensten te vergemakkelijken, nieuwe manieren aan te bieden om in ondernemingen te investeren, de operationele efficiëntie te verbeteren en de keuze te vergroten. Het gebruik van digitale technologieën verandert de financiële sector, brengt voordelen voor de consument mee, verbetert de toegang van bedrijven tot financiering en biedt fintech-start-ups enorme kansen om te door te groeien. Het tempo van innovatie op het gebied van financiële diensten is de laatste jaren sterk toegenomen. Bij de ontwikkeling van de financiële unie moeten de kansen van financiële innovatie ten volle worden benut, maar ook nieuwe risico's worden aangepakt.

Regulering van en toezicht op bankenunie en kapitaalmarktenunie moeten technologie-neutraal en evenredig zijn, zodat zij innovatie en nieuwe technologische ontwikkelingen niet in de weg staan en een geïntegreerde markt voor digitale financiële diensten als onderdeel van de digitale eengemaakte markt van de EU stimuleren zonder beperkingen voor schaal- en breedtevoordelen.

Aangezien financiële diensten steeds meer technologie- en datagedreven worden, moeten regelgevers en toezichthouders zich met deze technologieën vertrouwd maken om een samenhangende aanpak van zowel de voordelen als de potentiële risico's te bevorderen en gezonde concurrentie te stimuleren.

Nieuwe benaderingen vormen een uitdaging voor toezichthouders, aangezien nieuwe technologieën en alternatieve bedrijfsmodellen en diensten ingewikkelde vragen inzake regelgeving en toezicht doen rijzen. Het is van groot belang dat de toezichthouders met innoverende bedrijven samenwerken zodat zij kennis kunnen opdoen over nieuwe

technologieën en bedrijfsmodellen. Het is evenzeer van belang dat de nationale regelgevers en toezichthouders van de lidstaten hun reacties coördineren om te vermijden dat hindernissen worden opgeworpen voor een geïntegreerde markt voor digitale financiële diensten.

Na haar openbare raadpleging inzake fintech¹¹ zal de Commissie begin 2018 een actieplan van de EU presenteren met gedetailleerde acties die moeten worden ondernomen om deze problemen aan te pakken en een geïntegreerde markt voor digitale financiële diensten mogelijk te maken.

Als eerste stap in deze richting moet het geïntegreerde toezichtkader van de EU worden aangepast om rekening te houden met de nieuwe ontwikkelingen. De bij deze mededeling gevoegde voorstellen zullen de Europese toezichthoudende autoriteiten ertoe verplichten bij de uitoefening van hun taken rekening te houden met kwesties in verband met innovatie en technologische ontwikkeling.

Een andere uitdaging waarmee in de voorstellen rekening wordt gehouden zijn nationale instrumenten voor technologische innovatie zoals door nationale toezichthouders ingestelde innovatiehubs en proeftuinen. Volgens het voorstel zouden de Europese toezichthoudende autoriteiten belast worden met het bevorderen van de convergentie van het toezicht, met bijzondere aandacht voor innovatie en technologieën, door middel van de uitwisseling van informatie en beste praktijken, alsmede richtsnoeren en aanbevelingen waar nodig. De autoriteiten wordt bijvoorbeeld verzocht de technologische geletterdheid binnen alle nationale toezichthoudende autoriteiten alsmede de uitwisseling van informatie over cyberdreigingen, -incidenten en -aanvallen te bevorderen.

De technologieafhankelijkheid doet de bezorgdheid over cyberveiligheid toenemen. De veiligheid en operationele integriteit van financiële diensten en de aanbieders daarvan zijn aan snelle veranderingen onderhevig en vergen een meer gecoördineerde reactie van de kant van de Europese regelgevers en toezichthouders.

Door een meer gecoördineerde aanpak van cyberbeveiliging en weerbaarheidsmaatregelen zullen de Europese toezichthoudende autoriteiten ook bijdragen tot verbetering van de veiligheid en integriteit van de Europese financiële sector. De Information Sharing and Analysis Centres (ISAC's) spelen met name een belangrijke rol bij het opbouwen van het nodige vertrouwen voor het delen van informatie over bedreigingen van de cyberveiligheid tussen financiële diensten en de openbare sector.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/finance-consultations-2017-fintech_en

6. Conclusie

Nu de economische groei in Europa zich stabiliseert, moet de EU van deze gelegenheid gebruikmaken om haar structuren aan te passen teneinde de Economische en Monetaire Unie op de lange termijn duurzamer te maken en de interne markt een impuls te geven. Grotere financiële integratie is in deze context cruciaal en zal aanzienlijke voordelen opleveren voor de Europese Unie, de burgers en het bedrijfsleven. Naast het voortdurende integratieproces moet de financiële sector zich aanpassen aan veranderingen in verband met de technologische vooruitgang en aan zijn volwaardige rol om te zorgen voor een duurzamer traject voor investeringen en economische ontwikkeling.

De kwaliteit en convergentie van het toezicht in de EU zal cruciaal zijn voor de totstandbrenging van de voordelen en het aangaan van de uitdagingen in de context van deze voor de financiële sector relevante ontwikkelingen. De vandaag samen met deze mededeling ingediende wetgevingsvoorstellen omvatten concrete maatregelen om de toezichtconvergentie in alle marktsegmenten te versnellen en toe te werken naar een gecentraliseerd toezicht op de kapitaalmarkten. Voorts omvatten zij de eerste wetgevende maatregelen om het leiderschap van de EU op het gebied van duurzame investeringen en financiering verder te versterken en de kansen en uitdagingen van fintech aan te pakken.

De Commissie verzoekt het Europees Parlement en de Raad deze voorstellen als prioriteit te behandelen en goed te keuren, zodat zij voor het einde van de huidige zittingsperiode in 2019 in werking kunnen treden. Tegelijkertijd zal de Commissie haar intensieve dialoog met alle relevante belanghebbenden op dit belangrijke terrein voortzetten.